

Aan: Team Aanpak Noord
Van: 5.1, 2, e 5.1.5.1, 2, e
Betreft: Conceptreactie op Plan voor Aanpak Noord
Datum: 22 december 2024

Op 13 december ontvingen wij het Plan voor Aanpak Noord van jullie met de vraag of we belangrijke zaken zouden willen toevoegen en andere tekstuele toevoegingen hebben. Hierbij de conceptreactie. Wij hebben deze reactie nog niet kunnen afstemmen met 5.1, 2, e Thesing en de projectmanagers van de deelgebieden gezien de drukke periode vlak voor het reces.

Allereerst een compliment voor het stuk. Het geeft een levendige samenvatting van wat er al gebeurt in Noord en een mooie doorkijk naar wat de ambities zijn voor de lange termijn. En het straalt vooral uit: laten we aan de slag gaan. Daar leren we het meeste van en bereiken we uiteindelijk de gewenste doelen mee.

Vanuit het team Gebiedsontwikkeling Noord van G&O willen we daar graag aan bijdragen. Wij denken dat er vanuit de teams die aan de gebiedsontwikkeling werken in Noord nog waardevolle aanvullingen zijn, die bijdragen aan de doelen van de Aanpak en het Plan voor Aanpak Noord kunnen verrijken. Maar ook om te voorkomen dat we toezeggingen doen vanuit de gebiedsontwikkelingsprojecten die we niet waar kunnen maken. Dit mist nog grotendeels in onderstaande reactie. Wij willen daarom voorstellen hiervoor een gesprek in te plannen in januari. Onderstaande opmerkingen moeten daarom vooral gelezen worden als adviezen en suggesties voor het vervolg. We komen ook nog met een aantal tekstuele suggesties/ vragen.

1. *Werk aan een agenda en prioritering voor de komende jaren.*

De uitdagingen die er spelen in Noord zijn langere tijd bekend. Toch zijn we er onvoldoende in geslaagd deze problemen op te lossen. Het instellen van Opgaveteams is een oplossingsrichting die wordt voorgesteld om meer prioritering aan te brengen en knelpunten in beeld te brengen. Dit zal best een complexe opgave gaan worden. En de opgaveteams moeten nog ingericht worden. Bovendien gaan de Opgaveteams zoals we dat begrijpen over alle opgaven in Noord en niet alleen waar vanuit de Aanpak Noord bijzondere aandacht voor is. Ons advies is om daarom te gaan werken aan een agenda voor Aanpak Noord voor de komende periode. En om die agenda vast te leggen. Maak inzichtelijk waar je vanuit de Aanpak Noord in 2024, 2025 en 2026 op gaat focussen en maak dit ook meetbaar.

2. *Ga alvast aan de slag waar de dynamiek is*

De Kwartiermakersfase is al enige tijd gaande. Er zijn in die periode al interessante initiatieven ontstaan. Ook in de Gebiedsontwikkelingsprojecten kennen we daar voorbeelden van. Het is goed daar de komende periode een paar concretere afspraken over te maken. Welke (deel)gebieden/ projecten/ thema's kunnen we vanuit de Gebiedsontwikkeling samen met Team Aanpak Noord concreet oppakken en welke doelen willen we daar vanuit Aanpak Noord aan koppelen. In de Klipperbuurt en bij de Ongedeelde Wijkaanpak Hamerkwartier zijn we al min of meer begonnen maar is dat nog niet concreet gemaakt i.r.t. de Aanpak Noord. Laten we samen kijken of we een aantal specifieke opgaven en doelen aan projecten binnen de gebiedsontwikkeling kunnen koppelen en dat vastleggen. Hiermee kunnen we een start maken met de agenda voor de komende jaren.

3. *Probeer de tegenstellingen niet te vergroten*

In de nieuwe wijken van Noord wonen ook Noordelingen. Misschien waren deze bewoners in de eerste jaren nog wat geconcentreerd in de hogere inkomensklassen (en vaak afgeleid ook hogere opleidingsniveau) veelal van buiten Noord. Maar de 40/40/20 verdeling gaat de komende jaren pas echt zichtbaar worden in de nieuw op nieuwe woningen die opgeleverd gaan worden. Door meer doorstroming vanuit Noord zullen er ook steeds meer Noordelingen komen wonen met een achtergrond uit Noord. Goed dat jullie ook aangeven te gaan onderzoeken of de voorrangsregels ook resultaat hebben voor de doorstroming binnen Noord.

Natuurlijk doet dit niets af aan het feit dat de grote snelheid waarmee een aantal veranderingen heeft plaatsgevonden rond het IJ en station Noord veel Noordelingen heeft overvallen. De reactie is bekend en logisch. Maar het zou goed zijn in de Aanpak daar wel een zorgvuldig evenwicht in te vinden. De problemen die Noordelingen ondervinden zijn immers vooral veroorzaakt door de achterstanden die op diverse gebieden zijn ontstaan en die vinden niet hun oorsprong in de nieuwe ontwikkelingen. De nieuwbouw kan door bewoners als *bouwgeweld* worden gezien, wij denken dat het goed is dit soort termen niet over te nemen in de Aanpak Noord. De groeiende tweedeling is een groot probleem, maar niet alleen van toepassing op de bestaande en nieuwe wijken. Ook tussen de Nieuwendammerdijk en de Molenwijk zijn de verschillen groot.

4. *Denk verder na over de Governance*

Het Plan voor Aanpak Noord heeft nog geen uitgebreide Governance. De verdeling van de werkzaamheden tussen Team Aanpak Noord en de Opgaveteams vraagt bijvoorbeeld nog aandacht. Daar schuilt wel een gevaar van overlap in. Ook komt er wel heel veel bij de Strategisch Procesregisseur te liggen. Deze persoon lijkt de enige schakel tussen bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers en de opgaveteams/ TAN te zijn. Een hele kerstboom aan overleggen stellen we niet voor, maar deze structuur is wel kwetsbaar. We denken verder graag mee over de manier waarop G&O onderdeel kan zijn van de governance.

Financieel zijn er daarnaast ook uitdagingen. Breng dat in balans met de agenda voor de komende jaren. Beloof daarin alleen de dingen die je ook kan waarmaken. Wees in dit kader voorzichtig met het verwijzen naar principenota's die in vele gevallen een zwaar negatief saldo kennen.

5. *Onderzoek verdere kansen die gebiedsontwikkeling kan bieden voor de Aanpak Noord*

Naast het zoeken naar plekken waar we de komende jaren aan de slag kunnen zien we ook in algemene zin kansen die Gebiedsontwikkeling voor de Aanpak Noord kan betekenen waar we graag met jullie over in gesprek gaan. Denk bijvoorbeeld aan de (maatschappelijke) voorzieningen die in de nieuwe wijken gerealiseerd gaan worden en de betekenis daarvan voor een groter gebied. Of het opstellen van een integraal BLVC-kader die we voor geheel Noord kunnen gebruiken waardoor communicatie en maatregelen rond de uitvoering van projecten beter gestroomlijnd kunnen worden. Of het toevoegen van actieve plinten aan de plannen waardoor er meer ogen op straat komen wat de sociale veiligheid zal verbeteren.

6. Wees helder over demarcaties in het vervolgproces

In het Plan voor Aanpak Noord staan veel activiteiten die vanuit Gebiedsontwikkeling worden opgepakt en getrokken. Dat is op zich niet erg, we werken voor één Amsterdam en de Aanpak Noord is van iedereen. Maar maak bij een volgende uitwerking wel helder wat waar belegd is om misverstanden en ook teleurstellingen te voorkomen.

Tekstuele wijzigingen

Enkele tekstuele suggesties:

- Pag. 7. Noordse principe 4: bewoners en ondernemers van Noord *van nu en de toekomst*
- Pag 9. kaartje (bron Gemeente Amsterdam-directie Wonen). Hier niet gebruiken. Er vindt voorlopig geen stedelijke ontwikkeling plaats op de Oranjewerf/Gembo, niet in Havenstad Noord en niet in de Klapprozenbuurt Noord. Wellicht kaartje uit Ontwikkelstrategie gebruiken?
- Pag 14. Kunnen we waarmaken dat we de principenota's gaan uitvoeren?
- Pag 16. Buurtgerichte aanpak Vogelbuurt/ IJpleinbuurt, hierbij de relatie met de Ongedeelde Wijk aanpak benoemen?
- Pag 27. Laatste zin: wat wordt hiermee bedoeld? Tijdelijke huisvesting biedt kansen voor initiatieven maar dit kan niet altijd gecontinueerd worden.
- Pag 28. Eerste bullet: vanuit G&O willen we hier voorzichtig mee omgaan mede in relatie tot staatsteun en aanbestedingsrecht. Ons voorstel is hier niet teveel te suggereren.
- Pag 30. Ook dure huurwoningen (in inleiding)
- Pag 32. Laten we evalueren hoe de aanpak van participatie Banne Zuid gaat werken en niet op voorhand aangeven dat dit een blauwdruk is voor alle projecten in Noord.
- Pag 33. Voor middeldure huur is voorrang alleen mogelijk als daar afspraken over zijn gemaakt. Dat is niet voor alle projecten het geval (zeker waar nog oude afspraken gelden waar dit nog niet is opgenomen).
- Pag 33. Bouwen in balans: Het gaat dus niet alleen om aantal maar ook om tempo. Goed om de komende jaren te kijken of dit tot een andere perceptie leidt als vanwege marktomstandigheden het tempo waarschijnlijk wat gaat afnemen.
- Pag 33. Is een eigen financieringsfonds al breder onderzocht?
- Pag 36: zijn het niet drie sporen: Rijk, EU en Provincie?
- Pag 42: de opkomst van ketenbedrijven en het verdwijnen van lokale ondernemers is een stuk complexer dan hier gesuggereerd wordt en heeft niet alleen te maken met stijgende huurprijzen.
- Pag 51. De *andere* masterplangebieden: Noord is geen Masterplangebied.